

Posudek rigorózní práce

Autorka: Markéta Zajícová

Název práce: Rozpoznávání projevů emocí ve tváři

Předložená rigorózní práce je upravenou verzí diplomové práce autorky. V teoretické části práce autorka představuje základní znaky a teorie emocí a stručně popisuje poruchy emocí. Věnuje se také neverbální komunikaci, projevům emocí a jejich rozpoznávání. Teoretická část končí kapitolkou o emoční inteligenci. Autorka čerpá z řady zahraničních zdrojů. Celkově teoretická část jde příliš do široka a mnoho kapitol je velmi krátkých (Kapitola 4 – 2 strany, Kapitola 5 – 1 strana). Práce budí spíš popularizační dojem – stručně zmiňuje obecná fakta z různých oblastí, které se emocí týkají, dojmu napomáhají citáty v záhlaví některých pasáží. Strana 30 je prázdná.

Struktura úvodu a stručnost kapitol byla již vytýkána v posudku diplomové práce. Oproti diplomové práci chybí v předloženém textu kapitolka o napodobování výrazu, jinak jsou změny minimální. Na některých místech autorka stále referuje k tomuto textu jako k diplomové práci (s.54).

V empirické části autorka prozkoumává schopnost rozpoznávat jednotlivé emoce (v diplomové práci se autorka zabývala vztahem schopností rozpoznávat a napodobovat emoce). Empirická část má dvě podčásti – první normativní a druhou věnovanou mezilidským rozdílům. Obě části by bylo vhodné zvýraznit ve struktuře práce. Data z první části byla sbírána v říjnu/listopadu 2015, z druhé části v říjnu 2015 až červnu 2016 – bylo by dobré popsat do jaké míry se oba výzkumné soubory kryjí.

V první části autorka představuje tvorbu a normativní výsledky vlastního testu rozpoznávání emočního výrazu. U statistického hodnocení bych jednoznačně doporučoval uvádět výsledky v textu a nekopírovat výsledkové tabulky z SPSS. Rovněž by bylo vhodné zvážit nějakou grafickou prezentaci výsledků (procentuální výčty na s.62 jsou poněkud nepřehledné a některé komentáře nesrozumitelné – která emoce je druhá nejhůře rozpoznávaná – hněv/strach). U korelací položek se škálou není zřejmé, zda se jedná o korelaci položek se škálou při/bez vyloučení dané položky, což zejména u kratších škál může zkreslovat výsledky; obdobně u korelace škál s celkovým hrubým skórem. Při diskuzi výsledků vzhledem ke staršímu dotazníku POFA, může hrát nereprezentativita souboru nějakou roli?

V druhé části práce autorka se zabývá interindividuálními rozdíly ve schopnosti rozpoznávat tváře. Autorka testuje vliv pohlaví, vzdělání, dívá se na zkušenost s rozpoznáváním (trénink, kouč, pacienti). Podobnost výrazu emocí autorka ukazuje pomocí faktorové analýzy, clusterové analýzy a sociomap. Text práce uzavírá diskuze a závěr.

Jedná se o zajímavou práci. Je škoda, že autorka nevyužila zpětnou vazbu ke zlepšení teoretické části. Statistické výsledky ve druhé části nejsou vhodně popsány, bylo vhodné reportovat standardními prostředky a pomocí grafů, ne kopiemi tabulek z SPSS. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou „dobře“ (3).

V Praze, 27.10.2016

Jiří Lukavský, Ph.D.